

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1920 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen om tilläggsstat för år 1920 gjorda framställningar om anslag för fullföljande av arbetena å kasernetablissemang för femton infanteriregementen.
(1:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under åberopande av punkt 52 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen å extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 4,810,500 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den till riksdagen likaledes den 7 januari 1920 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1920 (nr 2), under åberopande av punkt 19 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, i vad detsamma avsåge förevarande tilläggsstat, föreslagit riksdagen, att för fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 2,200,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 274—289 av omförmälda vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokoll.

En sammanställning av uppgifterna rörande prisstegringarna å samtliga kasernbyggnader fullt utbyggda ger följande resultat: Kungl. Maj:ts
förslag.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 19 häft. (Nr 20—21.) 558 20 1

Beräkning framlagd för riksdagen år	Beräknad sammanlagd kostnad.	Merkostnad.	Kostnadsökning i procent.
	Kronor.	Kronor.	Omkring.
1906	21,744,000	—	—
1916	32,878,000	11,134,000	50
1917	40,640,000	18,896,000	85
1918	47,042,000	25,298,000	120
1919	54,150,000	32,406,000	150
1920	61,820,200	40,076,200	180

Emellertid har Kungl. Maj:t beslutat, att med uppförande av kasern-etablissemang för Södra skånska infanteriregementet, vissa byggnader vid Första och Andra livgrenadjärregementenas etablissemang i Linköping samt sjukhusbyggnader vid Södermanlands och Kronobergs regementen skall med hänsyn till den allmänna revisionen av vårt försvarsväsende tillsviðare anstå. Likaledes har Kungl. Maj:t förordnat, att med uppförande av särskilt sjukhus för Norra skånska infanteriregementet i Kristianstad skall tillsviðare anstå, och att i stället en kompaniavdelning vid regementets kasernetablissemang skall anordnas till provisoriskt sjukhus. Då något beslut angående ett fortsättande av de sålunda uppskjutna byggnadsarbetena icke ansetts kunna fattas, förrän resultatet av den nu pågående försvarsrevisionen föreligger, har Kungl. Maj:t vid anslagsberäkningen utgått från, att kasernbyggnadsarbetena skola fullföljas endast i den begränsade omfattning förenämnda beslut angiver.

Under nu angivna förutsättning hava de sammanlagda kostnaderna beräknats till i runt tal 53,972,900 kronor, däri inräknade kostnaderna för de i samband med antagandet av 1914 års härordning beslutade byggnadsföretagen. Då riksdagen hittills för ifrågavarande kasernbyggnadsarbeten anvisat tillhoppa (43,878,000 + 626,100 =) 44,504,100 kronor, skulle för kasernbyggnadsarbetenas slutförande med de av Kungl. Maj:t beslutade inskränkningarna ytterligare erfordras (53,972,900 — 44,504,100 =) 9,468,800 kronor.

Kungl. Maj:t har nu begärt, att för fullföljande av arbetena intill utgången av år 1921 måtte av förenämnda belopp anvisas 7,300,000 kronor, därav 7,010,500 kronor skulle belöpa å det för kasernbyggnadsarbetenas utförande å extra stat beviljade anslaget och återstoden eller 289,500 kronor å de i samband med antagande av 1914 års härordning för vissa byggnadsföretag vid armén beviljade anslagen.

Då det för ett planmässigt bedrivande av arbetena ansetts erforderligt att redan under innevarande år disponera 2,200,000 kronor, har detta belopp äskats å 1920 års tilläggsstat, varjämte 4,810,500 kronor begärts å extra stat för år 1921.

Från arméns kasernbyggnadsnämnd har utskottet under hand erhållit här bifogade P. M. angående arbetsplan m. m. för nämndens byggnadsarbeten (bil.)

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag rörande medelsanvisning för de egentliga kasernbyggnadsarbetenas fullföljande.

Utskottets
yttrande.

Beträffande de belopp, som erfordras för fullföljande av de i samband med antagandet av 1914 års härordning beslutade byggnadsföretagen, kommer utskottet att i annat sammanhang avgiva utlåtande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen*

a) å extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 4,810,500 kronor;

b) å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 2,200,000 kronor.

Stockholm den 17 februari 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, A. C. Lindblad, J. Nilsson* i Skottlandshus, *N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, E. A. Hallin* och *K. A. Tengdahl* samt
från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *A. Wiklund* i Brattfors, *J. Jönsson* i Revinge, *A. Anderson* i Råstock, *O. H:son Waldén, S. Bengtsson* i Norup, *P. A. Hansson* i Stockholm, *J. Erlansson, A. J. Andersson* i Gävle, *J. Jönsson* i Slätåker, *K. E. W. Söderhielm* och *F. T. Hamrin*.

Bilaga.

V. P. M.

angående arbetsplan m. m. för arméns kasernbyggnadsnämnds byggnadsarbeten.

I. *Växjö-etablissemanget.*

1) Till regementet överlämnade färdiga byggnader och färdiginredda lokaler inom ännu icke helt och hållet fullbordade byggnader:

- kanslihuset,
- 2 stycken kasernhus,
- manskapsköket och manskapsmatsalen med tillhörande lokaler inom ekonomibyggnaden,
- en del av manskapsmässen,
- 8 stycken fanjunkarelägenheter (3-rums),
- 16 stycken sergeantslägenheter (2-rums) och sommarstallet.

2) Till regementet överlämnas ungefär den 1 maj 1920 följande byggnader:

- ytterligare ett och ett halvt kasernhus, varigenom till regementet överlämnats tillsammans 7 kompaniavdelningar,
- ett provisoriskt sjukhus, inrymt i en kompaniavdelning,
- hela ekonomibyggnaden,
- hela mässbyggnaden för underofficerare och manskap,
- vakt- och arrestbyggnaden samt vinterstallet.

Härjämte kommer nödtorftig planering att verkställas kring ovan nämnda byggnader och den för avloppsledningen anordnade reningskammaren att utföras.

3) Alternativ a. Om inga ytterligare medel anvisas för innevarande år, måste arbetena för året i huvudsak nedläggas, sedan den för bygget avsedda delen av nu anvisade medel i det närmaste utnyttjats för att enligt plan, som ovan angivits, bereda behövliga lokaler åt regementets

beväringsskola, vilken inrycker i maj 1920. Etablissemang kommer då att fullbordas under loppet av år 1921.

Alternativ b. Om begärda tilläggsmedel anvisas för innevarande år, bliva etablissemangets samtliga byggnader färdigställda under året. Endast mindre kompletteringsarbeten komma att återstå till år 1921.

II. Eksjö-etablissemanget.

1) Färdiga och av regementet övertagna byggnader:

8 stycken fanjunkarelägenheter.

2) Till regementet överlämnas omkring den 1 april 1920 följande byggnader:

kanslihuset,

2 stycken kasernhus,

ekonomibyggnaden,

vakt- och arrestbyggnaden och

mässbyggnaden för underofficerare och manskap.

3) Alternativ a. Om inga ytterligare medel anvisas för innevarande år, måste arbetena vid etablissemanget bedrivas i långsam arbetstakt och sålunda,

att under augusti innevarande år färdigställas att av regementet övertagas

ytterligare 2 stycken kasernhus samt

4 stycken sergeantbostäder, vilka senare avses till provisoriska avdelningar för sjukvård, varjämte nödortförläggning kring byggnaderna verkställas, och

att etablissemanget fullbordas under loppet av år 1921.

Alternativ b. Om begärda tilläggsmedel anvisas för innevarande år, bliva etablissemangets samtliga byggnader förutom sjukhuset färdigställda under året. Sjukhusbyggnaden, vars stomme är under uppförande, kommer att bliva färdig under förra delen av år 1921.

III. Strängnäs-etablissemanget.

1) Till regementet komma att överlämnas omkring den 1 november 1920 (eventuellt den 1 oktober 1920) följande byggnader:

kanslihuset,

3 stycken kasernhus,

ett provisoriskt sjukhus inrymt i en kompaniavdelning, (eventuellt, om medel härför kunna disponeras),
 ekonomibyggnaden,
 8 stycken fanjunkarelägenheter,
 vakt- och arrestbyggnaden och
 vinterstallet.

2) Återstående del av etablissemanget kommer att i det närmaste fullbordas under år 1921, så att i huvudsak under år 1922 endast en del mindre kompletteringsarbeten, däribland en del inredningsarbeten, den slutliga planeringen, vägarbeten, rännstenar och dylikt, återstå.

IV och V. *Linköpings-etablissemangen.*

1) Till vart och ett av de tvenne regementena ha överlämnats:
 2 stycken fanjunkarelägenheter (3-rums),
 16 stycken sergeantslägenheter (2-rums) och
 2 stycken en-rumslägenheter, avsedda för kokerska och tvättförestånderska.

2) Arbetena under år 1920 komma att så bedrivs, att vid årets slut flertalet byggnadsstommar äro uppförda och att en del invändiga putsningsarbeten verkställts.

3) Till vart och ett av de tvenne regementena komma följande fullt färdigställda byggnader att överlämnas omkring den 1 november 1921:

3 stycken kasernhus,
 ekonomibyggnaden, samt
 vakt- och arrestbyggnaden, ävensom till
 Andra livgrenadjärregementet:
 mässbyggnaden.

4) Etablissemangen komma att fullbordas under år 1922.

VI. *Kristianstads-etablissemanget.*

1) Till regementet komma att överlämnas omkring den 1 oktober 1920 följande byggnader:

kanslihuset,
 3 stycken kasernhus,
 ekonomibyggnaden,
 8 stycken fanjunkarelägenheter,
 vinter- och sommarstallen,
 ammunitionsboden och
 halmboden.

2) Återstående del av etablissemanget kommer att i det närmaste fullbordas under år 1921 på enahanda sätt, som ovan angivits beträffande etablissemanget i Strängnäs.

VII. *Lund-etablissemanget.*

Tillsvidare inställt.

Förestående arbetsplan är baserad på, att arbetena få fortskrida normalt och utan avbrott genom strejker och oförutsedda hinder, ävensom att stegringarna å arbetspriserna vid den uppgörelse mellan arbetsgivare- och arbetareorganisationerna, som stundar efter den 1 april 1920, då nuvarande avtalen utgå, icke komma att förorsaka inskränkning i arbetena på grund av bristande medelstillgång.

Stockholm den 12 februari 1920.

Ernst Lindh.

Byggnadschef.
